

A TERMÉSZETISMERET-KÖRNYEZETTAN TANÍTÁS MÓDSZERTANA 1.
előadás, (pa5t1001) heti 1 óra

A kurzus felvételének feltétele:

–

A kurzus kreditértéke:

2 kredit

Oktató:

dr. Makádi Mariann

Tematika

A természetismeret tanításának társadalmi alapjai

1. febr. 13. – A természettudományok és a természetismeret tantárgy kapcsolata. A tantárgy szemléleti és értékközvetítő szerepe a közoktatásban
2. febr. 27. – A tudáskép és a tantervek időbeli változása a szakmai és a társadalmi elvárásoknak megfelelően. A természetismeret-tanítás céljai és feladatai. A tantervi szabályozás, a tantervek, tanítási dokumentumok célkitűzései, kapcsolatai. A tanár tudásközvetítő, tanulást szervező-irányító szerepe
3. márc. 13. – A természetismereti tudás megszerzése; az ismeretek rendszere, az ismeretszerzés és alkalmazás folyamata. Az összefüggő rendszerek tanításának szemlélete. Természettudományos megismerési algoritmusok a tanulási folyamatban.

Kompetenciaalapú természetismeret-tanítás

4. márc. 27. – A képességfejlesztő pedagógia alapjai, a fejlesztési folyamat értelmezése. A tanulói képességeket, kulcskompetenciákat fejlesztő módszerek: megfigyelés, vizsgálódás, lényegkiemelés, rendszerezés, stratégiai tervezés, az információ kezelése és alkalmazása, modellalkotás, társas aktivitás
5. ápr. 10. – A tanulni tudás kompetenciájának értelmezése. Az életkori sajátosságokhoz való alkalmazkodás pedagógiai kihívásai a természetismereti tartalmak tanítása-tanulása során

Módszerek és eszközök a természetismeret tanításában

6. ápr. 24. – A valóság megismerésének stratégiái. A környezeti gondolkodást fejlesztő módszerek. Tapasztalatszerző, felfedezettő élményszerű helyzetek teremtése a környezeti elemek közötti kapcsolatok és összefüggések megismeréséhez
7. máj. 15. – A környezeti tudás- és képességszint ellenőrzésének, a teljesítmények értékelésének elvei

Elvárható képességek

- Törekszik a természettudományos tárgyak nyújtotta lehetőségek tudatos hasznosítására a kiemelt közoktatási fejlesztési feladatok megvalósításában, különös tekintettel a nemzeti azonosságtudat, a környezettudatosságra és fenntarthatóságra nevelés területén.
- Átlátja és érti a természetismerettanítás helyét és lényegét a köznevelési rendszerben. Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.
- Képes arra, hogy a tanulók tanítására, képességeik fejlesztésére megválasztott módszereket adottságaik és előzetes ismereteik szerint válassza meg.
- Ismeri a szaktárgy tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag kiválasztásának és rendszerezésének szempontjait. Képes a meghatározni a szaktárgyában tanítandó tartalmakat, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

A kollokvium követelményei

- Tájékozottság a tantervi rendszerben, a Nat és a kerettanterv követelményeiben
- Tájékozottság az elméleti tananyagban (előadások és kötelező irodalmak)

A vizsga két részből áll:

1. írásbeli (tantervi követelmények, alapfogalmak) – eredményessége a szóbeli vizsga feltétele
2. szóbeli (a félév előadásainak és gyakorlatainak az anyaga)

A felkészüléshez ajánlott irodalom

- Makádi M. (szerk. 2015): A természetismeret tanítása és tanulása. ELTE TTK, Budapest (pdf) – www.geogo.elte.hu
- A Nat és a kerettantervek (2012) természetismereti követelményrendszere
- Természetismeret tankönyvcsaládok ismerete

dr. Makádi Mariann